

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

REKENINGKUNDE V1

NOVEMBER 2022

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 150

Ш

NASIENBEGINSELS:

- 1. Tensy anders getoon in die nasienriglyne, sal strafpunte vir vreemde items slegs van toepassing indien 'n kandidaat nie punte op 'n ander plek in die vraag vir daardie item verloor het nie (geen vreemde-itemstrafpunte vir misplaaste items nie). Geen dubbelpenalisering toegepas nie.
- 2. Strafpunte vir plasing of swak aanbieding (bv. besonderhede) is slegs van toepassing indien die kandidaat punte vir die bedrae vir daardie item verdien het.
- 3. Tensy anders getoon, ken volpunte toe vir 'n korrekte antwoord. Indien die antwoord foutief is, merk die bewerkings wat getoon is.
- 4. Indien 'n vooraansuiweringsyfer as 'n finale syfer getoon word, ken die bewerkingspunt toe vir daardie syfer (nie die metodepunt vir die antwoord nie). Let wel: As syfers aangedui in memo vir komponente of bewerkings, dra hierdie nie die metodepunt van die finale antwoord ook nie.
- 5. Tensy anders getoon, moet die positiewe of negatiewe effek van enige syfer in ag geneem word om die punt toe te ken. Indien geen + of teken of hakie voorsien is nie, aanvaar dat die syfer positief is.
- 6. Waar dit getoon word, ken deelpunte toe om die kwaliteit van antwoorde van kandidate te differensieer.
- 7. Indien kandidate meer as die verlangde aantal antwoorde verskaf, ondersoek alle antwoorde tot voordeel van die kandidaat. Strafpunte kan toegeken word vir vreemde items indien kandidate volpunte vir 'n vraag gekry het (maks. -2 per vraag).
- 8. Hierdie memorandum is nie vir verspreiding in die publiek nie' omdat sekere items dalk verkeerd gehanteer is. Aanpassings is gemaak a.g.v. die nuanses/konteks in sekere vrae.
- Waar strafpunte toegeken word, kan die punte vir daardie afdeling van die vraag nie as 'n negatiewe syfer getoon word nie.
- 10. Waar metodepunte vir bewerking toegeken word, moet die nasiener eers die redelikheid van die antwoord ondersoek voordat die punt toegeken word.
- 11. 'Bewerking' beteken kontroleer bewerking. 'Een deel korrek' beteken bewerking en een deel korrek. LW: Kontroleer bewerking moet +, -, x, ÷ wees, of soos per nasienriglyne.
- 12. Bewerkings: Moet nie punte vir bewerkings toeken waar die teller & noemer omgeruil is nie. Dit is ook van toepassing op verhoudings.
- 13. Met die toekenning van metodepunte, maak seker dat kandidate nie volpunte kry vir enige item wat in geheel of gedeeltelik foutief is nie. Dui aan met 'n ⊠.
- 14. Wees bedag daarop dat sommige kandidate geldige alternatiewe buite hierdie nasienriglyne kan gee. Let ook daarop dat een kommentaar meer as een korrekte aspek kan toon.
- 15. Kodes: f = vreemde item; p = plasing/aanbieding.

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 11 bladsye.

VRAAG 1

BEV	VERKINGS	ANTWOORD
9 000 − 7 750 − 1 185	6 579 000 / 9 000	47 515 ☑
65 ✓ ✓	x 731 √√	een deel korrek

.2.1	Bereken: Wins/Verlies met verkoop van afleweringsvoertuig			
		BEWERKINGS	ANTWOORD	İ
	170 000 ✓	$170\ 000\ \times\ 20\%\ \times\ 9/12$ $-\ 25\ 500\ \checkmark\ \checkmark$ $-\ 140\ 000\ \checkmark$	4 500 ☑ een deel korrek & met – 140 000	

Waardevermindering voor aansuiwerings	328 200
Waardevermindering op verkoopte voertuig	25 500 ☑ Sien 1.2.1
Waardevermindering op alarmstelsel 48 000 x 15% x 7/12	4 200 ✓✓
TOTALE WAARDEVERMINDERING	357 900 ☑ een deel korrek

LET WEL: Die bedrae hierbo bereken, moet na VRAAG 1.3.1, die Staat van Omvattende Inkomste, oorgedra word.

NSS - Nasienriglyne

1.3.1 Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar geëindig 28 Februarie 2022

Bruto wins 200 000	Verkope		9 355 250
Ander inkomste 200 000 ☑* Kommissie-inkomste 4 560 Huurinkomste (183 600 ✓ − 24 300 ✓) 159 300 ☑* OF 135 000 + 24 300 33 700 ✓ Oninbare skulde ingevorder 33 700 ✓ Voorsiening vir oninbare skulde aansuiwering 2 440 ✓ ✓ Bruto bedryfsinkomste 8 3 890 000 Bedryfsuitgawes BBI – BU (3 315 000) ☑ Direkteursgelde 1 124 000 Ouditfooie 83 000 Salarisse en lone en bydraes (1 381 500 ✓ + 15 750 ✓ ✓ + 1 980 ✓ ✓) 1 399 230 ☑* Sekuriteitsuitgawes (72 500 ✓ – 13 500 ✓ ✓) 59 000 ☑* Voorraadverlies/voorraad afgeskryf/ handelsvoorraad-tekort sien 1.1 Waardevermindering sien 1.2 357 900 ☑ Verlies met verkoop van bate ** sien 1.2 4 500 ☑ Diverse uitgawes balanseerende syler uitsluilik 239 855 ☑ Bedryfswins 15 575 000 Rente-inkomste WVRU - BW 76 250 ☑ Wins voor rente-uitgawe NWNB - IB 509 000 ☑ Inkomstebelasting (142 250)	Koste van verkope		(5 665 250)
Kommissie-inkomste 4 560 Huurinkomste (183 600 ✓ − 24 300 ✓ ✓) 159 300 ☑* OF 135 000 + 24 300 33 700 ✓ Oninbare skulde ingevorder 33 700 ✓ Voorsiening vir oninbare skulde aansuiwering 2 440 ✓ ✓ Bruto bedryfsinkomste 8 3 890 000 Bedryfsuitgawes BBI – BU (3 315 000) ☑ Direkteursgelde 1 124 000 Ouditfooie 83 000 Salarisse en lone en bydraes (1 381 500 ✓ + 15 750 ✓ ✓ + 1 980 ✓ ✓) 1 399 230 ☑* Sekuriteitsuitgawes (72 500 ✓ – 13 500 ✓ ✓) 59 000 ☑* Voorraadverlies/voorraad afgeskryf/ handelsvoorraad-tekort 47 515 ☑ Waardevermindering sien 1.2 357 900 ☑ Verlies met verkoop van bate ** sien 1.2.1 4 500 ☑ Diverse uitgawes balanseerende syfer uitsluilik 239 855 ☑ Bedryfswins 15 575 000 Rente-inkomste WVRU - BW 76 250 ☑ Wins voor rente-uitgawe NWVB + RU 651 250 ☑ Netto wins voor belasting NWNB - IB 509 000 ☑ Inkomstebelasting (152 700) ✓	Bruto wins		3 690 000
Huurinkomste (183 600 ✓ − 24 300 ✓ ✓) OF 135 000 + 24 300 Oninbare skulde ingevorder Voorsiening vir oninbare skulde aansuiwering Bruto bedryfsinkomste Bedryfsuitgawes Direkteursgelde Direkteursgelde Ouditfooie Salarisse en lone en bydraes (1 381 500 ✓ + 15 750 ✓ ✓ + 1 980 ✓ ✓) Sekuriteitsuitgawes (72 500 ✓ − 13 500 ✓ ✓) Voorraadverlies/voorraad afgeskryf/ handelsvoorraadtekort Waardevermindering Verlies met verkoop van bate ** Diverse uitgawes Bedryfswins Bedryfswins Bedryfswins 15 575 000 Rente-inkomste Wyrl - Bw Wyrl - Bw Wyrl - Bw Nyyrl - Bw Sog 000 ✓ ✓ Netto wins voor belasting Nyyrl - Bw Nyyrl - Bw Nyyrl - Bw Sog 000 ✓ ✓ Nyyrl - Bw Sog 000 ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓	Ander inkomste		200 000 ⊻*
OF 135 000 + 24 300 139 300 ☑ Oninbare skulde ingevorder 33 700 ✓ Voorsiening vir oninbare skulde aansuiwering 2 440 ✓ ✓ Bruto bedryfsinkomste 8 3 890 000 Bedryfsuitgawes BBI – BU (3 315 000) ☑ Direkteursgelde 1 124 000 Ouditfooie 83 000 Salarisse en lone en bydraes (1 381 500 ✓ + 15 750 ✓ ✓ + 1 980 ✓ ✓) 1 399 230 ☑* Sekuriteitsuitgawes (72 500 ✓ – 13 500 ✓ ✓) 59 000 ☑* Voorraadverlies/voorraad afgeskryf/ handelsvoorraadtekort 47 515 ☑ Waardevermindering sien 1.2 357 900 ☑ Verlies met verkoop van bate ** sien 1.2.1 4 500 ☑ Diverse uitgawes balanseerende syter uitsluilik 239 855 ☑ Bedryfswins 15 575 000 Rente-inkomste WVRU - BW 76 250 ☑ Wins voor rente-uitgawe NWVB + RU 651 250 ☑ Netto wins voor belasting NWNB - IB 509 000 ☑ Inkomstebelasting (152 700) ✓	Kommissie-inkomste		4 560
Voorsiening vir oninbare skulde aansuiwering 2 440 √ √	`	00√√)	159 300 ⊻*
Bruto bedryfsinkomste	Oninbare skulde ingevorder		33 700 ✓
BedryfsuitgawesBBI – BU(3 315 000) ☑Direkteursgelde1 124 000Ouditfooie83 000Salarisse en lone en bydraes (1 381 500 ✓ + 15 750 ✓ ✓ + 1 980 ✓ ✓)1 399 230 ☑*Sekuriteitsuitgawes (72 500 ✓ – 13 500 ✓ ✓)59 000 ☑*Voorraadverlies/voorraad afgeskryf/ handelsvoorraad-tekort47 515 ☑Waardeverminderingsien 1.2.2357 900 ☑Verlies met verkoop van bate **sien 1.2.14 500 ☑Diverse uitgawesbalanseerende syfer uitsluilik239 855 ☑Bedryfswins15575 000Rente-inkomsteWVRU - BW76 250 ☑Wins voor rente-uitgaweNWVB + RU651 250 ☑Netto wins voor belastingNWNB - IB509 000 ☑InkomstebelastingNWNB - IB509 000 ☑Inkomstebelasting(152 700) ✓ ✓	Voorsiening vir oninbare skulde aa	insuiwering	2 440√√
BedryfsuitgawesBBI – BU(3 315 000) ☑Direkteursgelde1 124 000Ouditfooie83 000Salarisse en lone en bydraes (1 381 500 ✓ + 15 750 ✓ ✓ + 1 980 ✓ ✓)1 399 230 ☑*Sekuriteitsuitgawes (72 500 ✓ – 13 500 ✓ ✓)59 000 ☑*Voorraadverlies/voorraad afgeskryf/ handelsvoorraad-tekort47 515 ☑Waardeverminderingsien 1.2.2357 900 ☑Verlies met verkoop van bate **sien 1.2.14 500 ☑Diverse uitgawesbalanseerende syfer uitsluilik239 855 ☑Bedryfswins15575 000Rente-inkomsteWVRU - BW76 250 ☑Wins voor rente-uitgaweNWVB + RU651 250 ☑Netto wins voor belastingNWNB - IB509 000 ☑InkomstebelastingNWNB - IB509 000 ☑Inkomstebelasting(152 700) ✓ ✓			
Direkteursgelde1 124 000Ouditfooie83 000Salarisse en lone en bydraes (1 381 500 ✓ + 15 750 ✓ ✓ + 1 980 ✓ ✓)1 399 230 ☑*Sekuriteitsuitgawes (72 500 ✓ - 13 500 ✓ ✓)59 000 ☑*Voorraadverlies/voorraad afgeskryf/ handelsvoorraad-tekort tekort waardevermindering47 515 ☑Waardeverminderingsien 1.2.2357 900 ☑Verlies met verkoop van bate **	Bruto bedryfsinkomste	8	3 890 000
Ouditfooie83 000Salarisse en lone en bydraes (1 381 500 ✓ + 15 750 ✓ ✓ + 1 980 ✓ ✓)1 399 230 ☑*Sekuriteitsuitgawes (72 500 ✓ - 13 500 ✓ ✓)59 000 ☑*Voorraadverlies/voorraad afgeskryf/ handelsvoorraadtekort47 515 ☑Waardeverminderingsien 1.2.2357 900 ☑Verlies met verkoop van bate **sien 1.2.14 500 ☑Diverse uitgawesbalanseerende syfer uitsluilik239 855 ☑Bedryfswins15575 000Rente-inkomsteWVRU - BW76 250 ☑Wins voor rente-uitgaweNWVB + RU651 250 ☑Netto wins voor belastingNWNB - IB509 000 ☑InkomstebelastingNWNB - IB509 000 ☑	Bedryfsuitgawes	BBI – BU	(3 315 000) 🗹
Salarisse en lone en bydraes (1 381 500 ✓ + 15 750 ✓ ✓ + 1 980 ✓ ✓) Sekuriteitsuitgawes (72 500 ✓ - 13 500 ✓ ✓) Voorraadverlies/voorraad afgeskryf/ handelsvoorraadtekort Waardevermindering Verlies met verkoop van bate ** Diverse uitgawes Bedryfswins Bedryfswins Bedryfswins Bedryfswins Sien 1.2.1 Wardevermindering Sien 1.2.2 Sien 1.2.1 Sien 1.2.2 Sien 1.2.1 Sien 1.2.2 Sien 1.2.1 Sien 1.2.2 Sien 1.2.1 Si	Direkteursgelde		1 124 000
(1 381 500 ✓ + 15 750 ✓ ✓ + 1 980 ✓ ✓) T 399 230 ☑ Sekuriteitsuitgawes (72 500 ✓ - 13 500 ✓ ✓) 59 000 ☑* Voorraadverlies/voorraad afgeskryf/ handelsvoorraadtekort 47 515 ☑ Waardevermindering sien 1.2.2 357 900 ☑ Verlies met verkoop van bate ** sien 1.2.1 4 500 ☑ Diverse uitgawes balanseerende syfer uitsluilik 239 855 ☑ Bedryfswins 15 575 000 Rente-inkomste WVRU - BW 76 250 ☑ Wins voor rente-uitgawe NWVB + RU 651 250 ☑ Rente-uitgawe (142 250) Netto wins voor belasting NWNB - IB 509 000 ☑ Inkomstebelasting (152 700) ✓ ✓	Ouditfooie		83 000
Voorraadverlies/voorraad afgeskryf/ handelsvoorraadtekort47 515 ☑Waardeverminderingsien 1.2.2357 900 ☑Verlies met verkoop van bate **sien 1.2.14 500 ☑Diverse uitgawesbalanseerende syfer uitsluilik239 855 ☑Bedryfswins15575 000Rente-inkomstewvru-bw76 250 ☑Wins voor rente-uitgaweNWVB+RU651 250 ☑Rente-uitgawe(142 250)Netto wins voor belastingNWNB-IB509 000 ☑Inkomstebelasting(152 700) ✓		) <<)	1 399 230 ⊻*
tekort sien 1.1 Waardevermindering sien 1.2.2 357 900 ☑ Verlies met verkoop van bate ** sien 1.2.1 4 500 ☑ Diverse uitgawes balanseerende syfer uitsluilik 239 855 ☑ Bedryfswins 15 575 000 Rente-inkomste wvru-bw 76 250 ☑ Wins voor rente-uitgawe Nwvb+ru 651 250 ☑ Rente-uitgawe (142 250) Netto wins voor belasting Nwnb-ib 509 000 ☑ Inkomstebelasting (152 700) ✓✓	Sekuriteitsuitgawes (72 500 √ - 13	3 500 ✓✓)	59 000 ⊻*
Verlies met verkoop van bate **sien 1.2.14 500 ☑Diverse uitgawesbalanseerende syfer uitsluilik239 855 ☑Bedryfswins15575 000Rente-inkomsteWVRU - BW76 250 ☑Wins voor rente-uitgaweNWVB + RU651 250 ☑Rente-uitgawe(142 250)Netto wins voor belastingNWNB - IB509 000 ☑Inkomstebelasting(152 700) ✓ ✓	,		47 515 ☑
Diverse uitgawesbalanseerende syfer uitsluilik239 855 ☑Bedryfswins15575 000Rente-inkomsteWVRU - BW76 250 ☑Wins voor rente-uitgaweNWVB + RU651 250 ☑Rente-uitgawe(142 250)Netto wins voor belastingNWNB - IB509 000 ☑Inkomstebelasting(152 700) ✓ ✓	Waardevermindering	sien 1.2.2	357 900 ☑
Bedryfswins15575 000Rente-inkomstewvru-bw76 250 ☑Wins voor rente-uitgaweNwvb+ru651 250 ☑Rente-uitgawe(142 250)Netto wins voor belastingNwnb-ib509 000 ☑Inkomstebelasting(152 700) ✓	Verlies met verkoop van bate **	sien 1.2.1	4 500 ☑
Rente-inkomsteWVRU-BW76 250 ☑Wins voor rente-uitgaweNWVB+RU651 250 ☑Rente-uitgawe(142 250)Netto wins voor belastingNWNB-IB509 000 ☑Inkomstebelasting(152 700) ✓ ✓	Diverse uitgawes	balanseerende syfer uitsluilik	239 855 ☑
Wins voor rente-uitgaweNWVB+RU651 250 ☑Rente-uitgawe(142 250)Netto wins voor belastingNWNB-IB509 000 ☑Inkomstebelasting(152 700) ✓ ✓	Bedryfswins	15	575 000
Rente-uitgawe (142 250) Netto wins voor belasting NWNB-IB 509 000 ✓ (152 700) ✓ ✓	Rente-inkomste	WVRU - BW	76 250 ☑
Netto wins voor belasting NWNB-IB 509 000 Inkomstebelasting (152 700) ✓✓	Wins voor rente-uitgawe	NWVB + RU	651 250☑
Inkomstebelasting (152 700) √√	Rente-uitgawe		(142 250)
	Netto wins voor belasting	NWNB – IB	509 000☑
Netto wins na belasting 5 356 300	Inkomstebelasting		(152 700) ✓✓
	Netto wins na belasting	5	356 300

* een deel korrek

Kopiereg voorbehou Blaai om asseblief

- - -

^{**} Indien verkeerd bereken as wins in 1.2.1 ken metodepunt onder bedryfsinkomste toe

1.3.2 Uittreksel uit die Staat van Finansiële Posisie op 28 Februarie 2022

EKWITEIT EN LASTE	
GEWONE AANDEELHOUERSBELANG (1 150 000 x 6,75)	7 762 500 ✓✓
Gewone aandelekapitaal	6 670 000
Behoue inkomste GAB - GAK 3	1 092 500 ☑
NIE-BEDRYFSLASTE	1 025 075
Verbandlening 133 925 drie punte 1 159 000 ✓ - (121 750 ✓ ✓ x 1,1 ✓) + 12 175 133 925 drie punte 5	1 025 075⊡*
BEDRYFSLASTE	746 925 ⊻*
Handel en ander betaalbare bedrae (428 000 ✓ + 24 300 ☑ sien Huurinkomste)	452 300 ⊡*
Korttermyndeel van lening sien lening hierbo	133 925 ☑
Aandeelhouers vir dividende (345 000 – 207 000)	138 000 ✓✓
SAID: Inkomstebelasting (152 700 – 130 000) ** Sien 1.3.1	22 700 ☑☑
** <mark>Indien –130 000</mark>	
GAK + NBL + BL 10	9 534 500 ☑

18

^{*} een deel korrek

TOTALE PUNTE	60

VRAAG 2

2.1

2.1.1	Solvensie	✓
2.1.2	Winsgewendheid	✓
2.1.3	Hefboom ✓	

3	

2.2 EAGLE BPK.

2.2.1 BEHOUE-INKOMSTE-NOTA OP 28 FEBRUARIE 2022

Saldo op 1 Maart 2021	516 000 ☑	
Netto wins na belasting	908 400 🗸	
Aandele teruggekoop 120 000 x R1,40	(168 000) 🗸	
Gewone aandeledividende bewerking	(873 600) ☑	
Tussentydse dividende	710 400	
Finale dividende 1 360 000 x 12c	163 200 ✓✓	
	-	lг
Saldo op 28 Februarie 2022	382 800	lt

Bereken: Inkomstebelasting betaal	
BEWERKINGS	ANTWOORD
389 300 ✓ – 21 300 ✓ – 14 400 ✓	353 600 ☑ een deel korrek
Bereken: Fondse aangewend vir die terugk	oop van aandele
BEWERKINGS	ANTWOORD
√ √√ √ 120 000 x (R8,80 + R1,40)	
drie punte een punt	1 224 000 🗹 een deel korrek albei dele in berekening
1 056 000 + 168 000	albei dele in berekening
Bereken: Netto verandering in kontant en k	contantekwivalente
BEWERKINGS	ANTWOORD
(133 000 − 8 000) 44 700 ✓ + 125 000 ✓ ✓ OF -44 700 − 125 000	169 700 ☑ een deel korrek moet positief wees

NSS - Nasienriglyne

Bereken: Skuld-ekwiteit-verhouding	
BEWERKINGS	ANTWOORD
2 886 000 ✓ : 12 350 800 ✓	0,2 : 1 √ een deel korrek moet x : 1 wees
Bereken: % opbrengs op gemiddelde kapitaal a	aangewend
BEWERKINGS	ANTWOORD
$ \begin{array}{r} 1297700 + 382000 \\ \underline{1679700} \checkmark \checkmark \\ 14843400 \checkmark \checkmark \\ \end{aligned} $ $ \begin{array}{r} 1297700 + 382000 \\ 4843400 \checkmark \checkmark \end{aligned} $ $ \begin{array}{r} 1297700 + 382000 \\ 4843400 \checkmark \checkmark \end{aligned} $	11,3% een deel korrek moet gemiddeld gebruik moet GAB en NBL insluit
Bereken: Dividende per aandeel	<u> </u>
BEWERKINGS	ANTWOORD
710 400/1 480 000 48c √√ + 12c √	60c ☑ een deel korrek moet tusentydse + finale
	dividende gebruik

TOTALE PUNTE	35

VRAAG 3

3.1

3.1.1	C ✓
3.1.2	D ✓
3.1.3	A 🗸

3.2 JESSIE BPK.

3.2.1 Mike het die direksie meegedeel dat hy 'n aantal insidente van vrugtelose en verkwistende uitgawes in die maatskappy se rekords geïdentifiseer en reggestel het. Verskaf TWEE finansiële aanwysers wat die sukses van Mike se strategieë ondersteun. Haal syfers en tendense

Finansiële aanwyser ✓ ✓ Syfers en tendense

- % bedryfsuitgawes op verkope het verminder van 27,8% tot 14,8%. Toon voldoende beheer oor uitgawes.
- % netto wins op verkope het vermeerder van 10,3% tot 24,7% as gevolg van 'n daling in uitgawes.

% winsopslag is 'n doelbewuste besluit; ignoreer indien genoem

-1 vir oorbodige, addisionele finansiële aanwysers genoem

Verduidelik of die verandering in die dividenduitbetalingkoers in 2022 3.2.2 die maatskappy sal bevoordeel of nie. Haal syfers en tendense aan.

Dit het verminder van 97,6% tot 46,6%. ✓

Verduideliking √√ deelpunte vir onvolledige / gedeeltelike / onduidelike antwoorde

Antwoorde - voordeel vir mpy:

Mpy het fondse behou vir toekomstige uitbreiding / Doel is om produktiwiteit te verhoog en groei wat hierdie jaar behaal is te handhaaf.

Antwoorde - geen voordeel vir mpy: Oorweeg rede(s) en ken punte dienooreenkomstig toe, by. As toekomstige beleggers ontmoedig word om aandele te koop, kan dit aandele se markprys/waarde beïnvloed.

Sue Lee, 'n aandeelhouer wat 5 000 aandele besit, is tevrede met die dividende wat sy ontvang het, ten spyte van die verandering in die dividendbeleid. Verduidelik waarom sy so voel. Haal syfers en tendense aan.

Verduideliking ✓✓ syfers ✓

LW: Kandidate kan ander finansiële aanwysers noem om te vergoed vir die afname in die dividenduitbetalingskoers. Moenie vir oorbodige aanwysers in hierdie sub-vraag pernaliseer nie..

- DPA van 190c in 2022 is hoër as 120c in 2021 ontvang/ 70c meer per aandeel hierdie jaar / 58,3% meer.
- Sy verdien R3 500 meer as vorige jaar (R9 500 R6 000 of 5 000 x 70c).
- Dividendopbrengs was 9.9% of 10.3% (190/1 920 OF 190/1 841) / sy verdien 'n goeie dividendopbrengs van 9,9%/10,3% in vergelyking met haar aandele se waarde

3.2.3	Sommige aandeelhouers voel dat Mike roekeloos was toe hy kort na sy aanstelling as
	HFB die lening met R3,35 miljoen verhoog het. Verduidelik waarom jy nie met hulle
	saamstem nie. Verskaf TWEE punte, met finansiële aanwysers, syfers en tendense.

-1 vir oorbodige, addisionele finansiële aanwysers genoem

- **Aanwyse**r: Skuld-ekwiteitverhouding ✓ **Syfers & tendens**: verhoog van 0,2 : 1 tot) 0,3 : 1 / met 0,1 : 1 ✓
- **Aanwyser**: % opbrengs op gemiddelde kapitaal aangewend (OOTKA)√ Syfers & Tendens: vermeerder / verbeter (van 7,5%) tot 16,9%/ met 9,4%-(punte) / met 125,3% .✓

Verduideliking:

- Steeds laag gerat / lae finansiële risiko /maak nie te veel staat op geleende kapitaal. ✓
- Benut positiewe hefboomfinansiering / OOTKA is hoër as die leningskoers (7,2%) / gebruik lenings effektief om winste te genereer.√

3.2.4 Verwys na Inligting C en D.

Bereken Brent se % aandeelhouding op 28	3 Februarie 2022.	
BEWERKINGS	ANTWOORD	
$ \frac{300\ 000\ \checkmark + 75\ 000\ \checkmark \checkmark}{1\ 325\ 000\ \checkmark} x 100 $	28,3% ☑ een deel korrek	5

Brent en Kerina het besluit dat hulle by die komende algemene jaarvergadering (AJV) hulle stemme sal saamvoeg.

Verduidelik EEN moontlike rede vir hulle besluit met syfers.

deelpunt vir onvolleidige verduideliking

Syfers ✓ Verduideliking ✓ ✓ (Veronderstelde meerderheidsaandeelhouding)

Deur hulle aandele saam te voeg gee hulle 'n volstrekte meerderheid van 54,7% (28,3% sien hierbo + 26,4%) van die aandele en sal sodoende meer beheer oor sakebesluite gee.

3

As 'n bestaande aandeelhouer, verduidelik waarom jy oor Brent en Kerina se strategie bekommerd sal wees. Verskaf TWEE punte.

'n Baie 'oop' vraag: aanvaar enige geldige punte Antwoorde sal verskil as gekombineerde stemreg <50% is Deelpunte vir gedeeltelike / onduidelike antwoorde

- Hulle wend hul magte tot voordeel van die mpy aan / het onetiese motiewe (bv.
- Wil hulself finansieel in die toekoms bevoordeel met hoë direkteursfooie
- Hul vorige ondervinding / vaardighede / kennis as direkteure van 'n maatskappy
- Hul insig in die verantwoordelikhede / magte as meerderheidsaandeelhouers
- Hul bereidwilligheid om op die direksie te dien/ opoffering van hul tyd
- Hul houding: ondersteun hulle die HUB, HFB en ander direkteure / is dit 'n vriendskaplike besluit of 'n aggressiewe poging om beheer te verkry / gewillig om saam met die direksie as 'n span te werk met 'n positiewe houding of nie
- Gehalte van hul bydraes gemaak / kwessies wat hulle by vorige AJVs uitgelig het
- Uitwerking op mpy: as een van hulle hul koalisie verbreek / aandele verkoop en nie meer 'n aandeelhouer is nie / moontlike onstabiliteit in besluitneming

Moontlike antwoorde vir <50% aandeelhouding: minderheidsaandeelhouers het regte en kan opinies uitspreek; alhoewel hulle nog nie 'n meerderheid het nie, is die groter gesamentlike % wel betekenisvol

3.2.5 Verwys na Inligting A, B en C.

NOTA AAN MERKERS:

Rekeningkunde/V1

Wees bedag daarop die hierdie vraag items vereis wat nie deur kandidate hierbo genoem is nie. Die nasienriglyne bevat die volgende aanwysers wat in antwoorde hierbo genoem is:

% BU op verkope % NW op verkope Dividenduitbetalingskoers/DPA/VPA

Skuld/ekwiteit-verhouding OOTKA

Indien kandidate egter hierdie items nie in hul antwoorde hierbo genoem het nie, kan hulle dit in hul antwoord in Vraag 3.2.5 hieronder gebruik.

Verduidelik DRIE punte wat verband hou met die finansiële uitslae van die maatskappy, behalwe dié wat hierbo genoem is, wat die Vergoedingskomitee kan gebruik om die verhoogde pakket wat hulle aan Mike bied, te regverdig sodat hy by Jessie Bpk. aanbly. Haal toepaslike finansiële aanwysers, syfers en tendense aan.

deelpunte vir gedeeltelike / onduidelike antwoorde

LW: Verduidelikings kan dieselfde wees vir verskillende aanwysers				
Finansiële of ander aanwysers 1.√ 2.√ 3.√	Verduideliking van bewyse 1. ✓ 2. ✓ 3. ✓ √ 3. ✓ bv. tendens en syfers / verbetering / addisionele kommentaar / insig wat 'n verhoogde pakket te regverdig / voordeel vir mpy (kan ook geïmpliseer word)			
Winsgrens %	Verhoog (van 60%) tot 70% en kon steeds hul bruto wins verhoog / klante het vertroue in gehalte van mpy se produkte			
Verdienste per aandeel (VPA)	Verhoog (van 123c) tot 408c/ met 231,7%, is 'n duidelike aanduiding van verhoogde produktiwiteit / winsgewendheid.			
ООАНВ	Verhoog (van 7,3%) tot 20,7%/ met 13,4%-punte / met 183,6%. Aandeelhouers behoort tevrede te wees met verhoogde opbrengs / is ook beter as die rente op alternatiewe beleggings (4,5%)			
Solvensie- verhouding	Alhoewel dit afgeneem het (van 5,3 : 1) tot 3,6 : 1 omdat groot lenings gemaak is, is hierdie fondse effektief in die mpy aangewend			
Netto batewaarde p.aandeel (NBW) Hanteer as 'n afsonderlike punt	Verbeter (van 1 685c) tot 1 841c / met 156c / 9,3%. 'n Verbetering in groei (bates > laste)			
Markwaarde (markprys) Hanteer as 'n afsonderlike punt	Verhoog (van 1 540c) tot 1 920c / met 380c / met 24,7%. 'n Duidelike aanduiding van verhoogde vraag na aandele / beleggersvertroue.			
Ander aanwysers	(kan dalk nie die tradisionele finansiële aanwysers insluit nie)			
Uitreikprys van nuwe aandele	Aandele uitgereik teen R21 wat hoër as markwaarde is. Dit dui daarop dat aandeelhouers tevrede was om meer te belê, ten spyte van tendense.			
Regte-uitgifte / Bied addisionele aandele aan	Addisionele 265 000 aandele uitgereik teen R21 het R5,6m addisionele kapitaal gegenereer / aandeelhouers is seker van hoër opbrengste in die toekoms / aandele kan aan Mike uitgereik word om hom te motiveer om by mpy te bly.			

TOTALE PUNTE 40

VRAAG 4: KORPORATIEWE BESTUUR

4.1 Die Johannesburgse Sekuriteitebeurs (JSE) Verwys na paragraaf 1.

Verduidelik waarom maatskappye graag op die JSE genoteer wil wees.

EEN geldige punt ✓✓

deelpunte vir onvolledige /gedeeltelike / onduidelike antwoorde

- Die publiek kan deelneem aan die aankoop van aandele / makliker toegang tot potensiële beleggers / gee toegang (via internet) tot globale beleggingsomgewing.
- Dra by tot die mpy se goeie beeld (a.g.v. addisionele noteringsvereistes en publisiteit)
- Verseker nakoming van Maatskappywet en ander regulasies (by BBEEEtelling, ouditvereistes, ens.)
- Makliker toegang tot addisionele kapitaal/fondse met die bekendmaking (advertering) van nuwe uitgifte van aandele in JSE publikasies.
- Die publiek kan hulle eie aandele aanbied aan ander potensiële beleggers as hulle hulle beleggings in 'kontant' wil omsit / fasiliteer die oordrag van aandele
- Konstante opdatering van aandeelpryse kan 'n aanduiding wees van beleggersvertroue / die vraag na aandele / goeie beeld van die maatskappy.

2

Verduidelik waarom die JSE nie 'foutiewe, vals en misleidende finansiële resultate' van genoteerde maatskappye sal duld nie.

Verduideliking ✓✓

deelpunte vir onvolledige/onduidelike antwoorde

- Hulle kan nie die publiek bedrieg nie want dit is hul rol om te verseker dat gesonder sakebestuurpraktyke in plek is / wil nie onsekerheid oor hul bedrywighede skep nie.
- Probeer verhoed wetlike aksie teen die JSE vir die misleiding van aandeelhouers/ JSE se beeld (reputasie) kan onder verdenking kom.
- JSE is 'n belangrike organisasie in die verkryging van kapitaalfondse wat die ekonomie stimuleer / tot werkskepping lei / publiek maak staat op hul geloofwaardige inligting.
- JSE ding mee met internasionale aandeelmarkte / beheer hul aktiwiteite baie goed / verseker dat daar aan hul reëls en regulasies voldoen word.

4.2 Ouditverslae Verwys na paragraaf 2.

Verduidelik die verskil tussen 'n *gekwalifiseerde ouditversla*g en weerhouding-van-mening-ouditverslag.

Gekwalifiseerde verslag ✓ Weerhouding-van-mening-verslag ✓ Kan 'n gekombineerde of geïmpliseerde verduideliking wees.

Gekombineerde antwoord vir 2 punte: Deelpunte vir onvolledige/onduidelike /vae antwoorde 'n Gekwalifiseerde verslag noem slegs spesifieke items waaroor ouditeure bekommerd is, terwyl die weerhoudingsverslag beteken dat ouditeure weier om 'n opinie uit te spreek.

Afsonderlike antwoorde vir 1 punt elk:

- **Gekwalifiseerde verslag:** Eksterne ouditeure het 'n paar kommerwekkende areas geïdentifiseer /wat hulle verhoed om 'n ongekwalifiseerde verslag te gee / Interne beheerprosesse of ouditbewyse is dalk gebrekkig.
- Weerhouding-van-mening-verslag: Eksterne ouditeure het geweier of was nie in staat om voldoende bewyse te bekom vir 'n ouditmening nie /Maatskappy het nie betroubare interne beheerprosesse in plek nie / Bestuur is onbevoeg om basiese opteken- en verslaggewingtake uit te voer / Finansiële state voldoen nie aan vereistes van AARP & IFVS (IFRS) nie.

4.3 Verantwoordelikhede van direkteure. Verwys na paragrawe 1, 2 en 3. Dis 'n baie 'oop' vraag; wees bedag op enige ander geldige antwoorde

As 'n I	bekommerde aandeelhouer, watter vrae so ende vrae. Verduidelik 'n toepaslike rede in	ou jy by die AJV stel? Verskaf DRIE
Enige D V Deelpunt Uitsteke	RIE geldige vrae vir onvolledige/onduidelike antwoorde end / Baie goed = 2 punte evredigend = 1 punt	Enige DRIE geldige redes Fedes behoort betrekking te hê op 'n vraag Dieselfde rede kan betrekking hê op meer as een vraag/ kan verbatim uit scenario geneem word
Vrae wat jy by die AJV sou vra		Een rede vir elke vraag
VRAAG	Waarom lyk dit asof die gediskwalifi- seerde direkteure geen vaardighede en/of ondervinding in bestuurs-kwessies het nie? / Waarom is daar nie kriteria vir die aanstel van direkteure nie?	Vir 'n maatskappy om op die JSE gelys te word, word hoogs gekwalifiseerde direkteure vereis.
VRAAG	Waarom het die direksie nie onmid- dellik opgetree teen die gediskwali- fiseerde direkteure of aksie geneem op grond van die gekwalifiseerde en weerhoudingsouditverslae nie?	Swak ouditverslae sal die maatskappy asook aandele se markprys ernstig beïnvloed.
VRAAG	Waarom het hulle nie dissiplinêre stappe teen hierdie direkteure geïmplementeer (voordat die JSE hulle gediskwalifiseer het nie)?	Die direksie moes dadelik opgetree het om verdere probleme te voorkom.
VRAAG	Waarom is baie belangrike rolle aan hierdie direkteure toegeken?	Dit is onverskillig om belangrike rolle aan direkteure toe te ken wat dit nie kan uitvoer nie.
VRAAG	Waarom lyk dit asof die direksie en die ander direkteure nalatig of roekeloos was in die aanstel van of stemming vir die ongekwalifiseerde direkteure?	Die direksie en die ander direkteure kan hulself blootstel vir regsaksie a.g.v. nalatigheid / versuim om direkteure te sif of agtergrond na te gaan.
VRAAG	Watter fondse sal gebruik word om die JSE se R6,5m boete te betaal.	King Kode vereis deursigtigheid in alle prosesse. Winste/ Behoue inkomste kan nadelig geraak word.
VRAAG	Hoe is die finansiële stabiliteit of winsgewendheid van die mpy deur hierdie insident beïnvloed?	Bedrog in finansiële state kan die mpy se voortbestaan negatief beïnvloed.
VRAAG	Hoe gaan die vakante nie-uitvoerende direkteursposte gevul word?	Aandeelhouers en direksie moenie stem vir of direkteure aanstel wat nie noodsaaklike vaardighede het nie.
VRAAG	Watter maatreëls sal die direksie instel om soortgelyke direkteur-aanstellings in die toekoms te vermy? / Watter beheer- maatreëls het Oudit & Risiko-komitee in plek vir aanstel van direkteure?	Deursigtigheid/ aanspreeklik- heid/ verbetering van beheermaatreëls
	Aanvaar enige ander geldige vraag	Aanvaar redes wat met die vrae ooreenstem

╛┖

TOTALE PUNTE 15